

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Brasov, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ este:
Marti'a, Joul'a și Sambat'a.

Prețulu abonamentulu:
pe unu anu 10 fl., pe șiese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe șiese luni 14 fr. pe
anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
a postele c. și r. și pe la dd. corespondenti.
Anunțurile:
un'a serie garmondu 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru șacare publicare. — Scrișori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 99.

Mercuri 2 | 14 Septembrie

1881.

De la 1 Septembrie st. v. „Gazeta Transilvaniei“ apare Mercurea, Vinerea și Duminec'a.

„Lig'a de civilizațiune nationala-maghiara“.

Brasov, 1/13 Septembrie.

Sunt unii oameni, cari n'au nici unu sensu pentru cunoscerea adeveratei lor pozițiuni, ci traindu in illuziuni voiescu că tôte d'impregiurulu lor sè se indrepte dupa mintea lor sucita. Intre acesti oameni scurta vedietori și fantastici sunt a se numera și propagatorii ideei de maghiarisare.

Nisuintiile de maghiarisare isi au istoriculu lor, destulu de bine cunoscutu. Nu ne vomu ocupa d'ér' de acestu istoricu, ci voimu se aducemu aminte cititorilor nostri, că la inceputu ideea de maghiarisare se basá pe formul'a inventata de primulu și celu mai mare apostolu alu ei, Szechenyi. Acest'a cerea că se li se dé iobagiloru nemaghiari libertatea individuala și in schimbu pentru acést'a sè se pretinda dela ei cu binele că sè adopte limb'a maghiara și sè se faca Unguri.

Nedumeritii luptatori pentru maghiarisare de adi nu mai au de a face cu iobagi, ci totu numai cu nemaghiari, cari se bucura deja de bunatatile libertatii individuale. Prin urmare n'au ce le mai dá in schimbu pentru nationalitatea lor genetica. Libertatea nationala nu le-o potu oferi, fiindu că in casulu acest'a maghiarisarea n'ar' mai avé nici unu sensu. Unu altu favoru remarcabilu materialu earasi nu le petu dá Romaniloru, Slaviloru și Germaniloru in schimbu pentru parasirea limbei lor nationale și adoptarea celei maghiare. Asia d'ér' eroii de adi ai maghiarisarei au trebuitu se 'si iea unu refugiu la unu ce idealu, nevediatu și necunoscutu pëna acuma, ei ne promitu in schimbu „Cultur'a maghiara.“

Nu trebuie se mai spunemu, că acésta cultura este adi inca unu frumosu idealu spre ajungerea caruia se straduesce ginta maghiara, prin urmare cá idealu nu pôte formá unu obiectu de compensatiune candu e vorb'a de „alu meu și alu teu.“ Acést'a o semtu fôrte bine campionii maghiarismulu și de aceea studiéza in totu chipulu de a inventá o noua formula de maghiarisare, in asta privintia se distingu teoreticii dela „Pesti Napló“. Ei paru a fi inventatu deja nou'a formula; se-o examinau cevasi mai de aprópe.

Intr'unu articulu aparutu in numit'a fóie la 8 Septembrie, unulu din falsii apostoli moderni ai maghiariloru se provóca la enunțiatunile unui mai mare, d'ér' pentr'aceea și mai falsu apostolu, spre a 'si câștigá unu fundamentu pentru o noua formula de contopire a rasseloru intr'una mare și tare, care, naturalminte, pôte fi numai cea maghiara.

Dupa acesti demni urmasi ai lui Arpad, elementele nemaghiare din Ardealu și Ungari'a nu sunt decâtu numai nesce remasitie romanisate, slavisate și germanisate ale órdeloru asiatiche, cari au cutropitu aceste tieri inainte cu o miia de ani. „Pretutindeni“ dice „Pesti Napló“ — pe unde traiescu Slovaci, Ruteni, Romani, Serbi intalnimu trist'a aparitiune, că prin tinuturi intregi, unde a locuitu inca inainte de o sut'a de ani o poporatiune néusia maghiara, valurile marei popóreloru straine au ingropatu pe Maghiaru si l'au desbracatu de nationalitatea s'a... in Satmaru, in Selagiu, in multe tinuturi ale Transilvaniei inaintéza inca si adi neincetatu valachisarea si acolo, unde inainte cu 50 de ani se aflau inca sate curate maghiare aflamu adi inspaimantatórele rezultate ale acestei desnationalisari!

Dupa acésta curioș'a introductiune scriitorulu articulu esclama: „In adeveru si poporulu maghiaru are frati de „eliberatu“ și de „recuceritu“ cá Italianii, Germanii și Slavii, d'ér' pe candu acesti'a canta pe fratii lor in afara, poporulu maghiaru 'i pôte aflá aci acasa, „pe teritoriulu proprii sale patrie, sub propri'a s'a egemonia!...“

Ati mai auditu óre vrodata o absurditate mai mare, decâtu acésta? Déca noi Romanii ardeleni și ungureni suntemu numai nesce descendenti „valachisati“ ai lui Arpad, apoi unde sunt Valachii, cari ne-au desbracatu de nationalitatea unгурésca? Ori cá acesti'a de bucuria, că ne-au pututu „valachisá“ s'au metamorfosatu in Unguri?

Si eata cum credu iscusitii irredentisti maghiaro-valachi dela „Pesti Napló“, că ne voru impreuna earasi cu „natiunea mama“: „Partea cea maghiara a societatii patriotice trebuie se id in man'a s'a tare recástigarea elementelor nemaghiare pentru cultur'a maghiara“. Acést'a „maréti'a revindicatiune istorica“, credu a-o poté sevèrsi patriotii dela fóia maghiara prin infiintierea „unei lige de civilizațiune nationale-maghiare“, din care se iésa sute și mii de reuniuni, cari se aiba de scopu „latirea maghiarismulu“.

Amu disu, că „cultur'a maghiara“, pe care calerescu redactorii dela „Pesti Napló“, este unu idealu, de a caruia realizare compatriotii nostri sunt inca departe. Déca acést'a cultura ar' fi realitate n'ar' mai fi necesitate de a mai formá o liga pentru latirea ei intre nemaghiari. Din aceste considerante trebuie se credemu, că sub cuventulu cultura se ascunde tendint'a de a maghiarisá cu forti'a prin presiunea guvernulu și a administrațiunei de-o parte, ear' de alta prin aceea a societatii maghiare.

Nu vedu d-nii dela „Pesti Napló“, că este curata nebunia de a asteptá dela o asemenea procedere unu resultatu favorabilu pentru rass'a maghiara? Parintele maghiarismulu socotea celu pușin, acumu 50 de ani, cu factori reali, candu voiea se maghiariseze pe iobagii nostri, urmasii lui impintenati inse voiescu se faca „cuceriri“ și „revindicatiuni“ morale cu-o idea nepriceputa numita „cultura maghiara“, pe care popórele nemaghiare si-o potu imaginá numai in form'a unui pumnu, care le apasa intr'unu feliu! Szechenyi, se mai traiesca, i-ar' tramite pe toti in — balamucu.

Cronic'a evenimentelor politice.

Imperatii Wilhelm și Alesandru III s'au intalnit in 9 Sept. pe la 2 óre pe bordulu yachtulu „Hohenzollern“ la postulu dela Neufahrwasser in apropiere de Danzig. Imperatulu Wilhelm, printiulu imperialu germanu și principele de Bismarck au sositu la 1 óra; s'au dusu numai decâtu la bordulu yachtulu imperialu „Hohenzollern“; imperatulu s'a urcatu, cu amiralulu Stosch, pe puntea comandantulu yachtulu, care a inaintatu pe apa pëna la yachtul „Derjava“ alu imperatulu Alexandru. Tunurile escadrei cuirasate au salutatu cele doue yachturi, cari s'au pusu bordu la bordu, pe la 2 óre. Tiarulu a venitu apoi pe yachtulu „Hohenzollern“ unde cei doi imperati s'au salutatu in modulu celu mai cordialu. Ei au remasu câtuva timpu imbrașiatii și s'au sarutatu de mai multe ori, profundu emotionati amendoi. Tiarulu și printiulu ereditaru alu Germaniei s'au salutatu intr'unu modu ear' cordialu, apoi imperatulu Alexandru, intorcându-se către printiulu de Bismarck, a conversatu multu timpu cu elu MM. LL. s'au pusu in urma la masa că se dejuneze.

La 6 óre sér'a cei doi imperati, urmati in a dou'a trasura de printiulu ereditaru alu Germaniei și de marele duce Wladimir, au intratu in orasiulu Danzig; ei au fost primiti cu entusiasm in mijloculu uraleloru multimii, a sunetulu clopoteloru și a salveloru de tunuri. Dupa prandiulu, din nou aranjatu in palatulu Arthurhof Tiarulu s'a dusu la Neufahrwasser, unde s'a imbarcatu; in acelasu timpu imperatulu Wilhelm a plecatu la Berlin.

Ce urmari va avé intrevedere? Negresitu că cele mai bune, este respunsulu naturalu alu tuturor foiloru germane. Bucuri'a intre Germani este

cu atátu mai mare cu câtu ei credu că prin acésta intrevedere s'a asiguratu pacea inca pe vre-o câtiva ani și dorintiele Germaniloru culmineza in sustinerea pacii.

Impregiurarea că Bismarck a caletoritu impreuna cu ambasadorulu rusu Saburov dela Danzig la Varzin se esplica asié, că ar' fi avutu de scopu ficșarea rezultateloru dobendite la intrevedere.

Va se dica nu este gluma cu impacarea intre dlu de Bismarck și curi'a papale. „Nordd. allg. Ztg.“ ne spune că se va reinfintia ambasa d'a germana la curia, care dela 1874 a lipsitu, de alta parte se anuntia că si Curia ar' fi decisa a tramite unu nuntiu papalu la Berlinu.

Interesanta este o depesia circulara, ce s'a adresatu dela cabinetulu din Petersburg către toti reprezentantii russesci in strainatate și care are de scopu a esplicá motivele intalnirii imperatiloru in Danzig. Acést'a depesia suna dupa „N. fr. Presse“ asié:

„Veti fi auditu despre intalnirea imperatiloru in Danzig, unde inaltulu nostru domnu a visitatu pe imperatulu Germaniei. Legaturile inrudirii de aprópe și amicitia traditiunala ajungu, spre a esplicá motivele intrevederii și a aretá caracterulu ei. Cu tôte astea credu, că trebuie se Ve informézu din parte'mi, că primirea caldurósa și cordiala, ce-a avut'o acolo inaltulu nostru Domnu, a corespunsu pe deplinu sentiementeloru, cari insufletiescu pe Majestatea S'a și a datu dovada despre traicic'a relatiuniloru in modu atátu de fericitu restabilite ale ambeloru tieri in interessulu lor reciproc și in interessulu pacii generale“.

Judecandu dupa acést'a depesia-circulara, vechi'a amicitia traditiunala d'intre Prussia și Russia ar' fi earasi pe deplinu restabilita. Dér' imperatii isi propunu si Dumnedieu dispune!

Dumineca 30 Augustu st. v. s'au implinitu patru ani dela luarea Grivitiiei de către bravii venatori și dorobanti romani. „Resb. W.“ saluta acést'a momorabila di prin urmatórele síruri:

„Di de mandria și de doliu nationalu, te salutamu! — Romani din tôte unghiurile lunei, serbați-o! Astadi se implinescu patru ani, de cându prin tôte partile pamentulu resuná scirea despre asaltulu sangerosu, d'ér' victoriosu alu bravei nóstre ostiri. „S'au batutu că nisce lei tineri ostasii romani,“ — dicea reposatulu Imperatu Alesandru II intr'o telegrama către august'a s'a soșia, cându 'i-a anunțiatu prim'a victoria a asediulu de la Plevna; și admiratiunea generala cuprinse cu puterea fulgerulu intrég'a Europa, facéndu chiaru pe adversarii nostri se retracteze neincrederea ce esprimașera pën'atunci in privint'a armatei nóstre“.

„Di de mandria nationala este cea de adi, fiindu-că in acést'a di romanii au doveditu prin despretiulu lor pentru mórte, că nu s'a stinsu in ei ștramosiéșca vitejia, pe langa generositatea lor cunoscuta, versandu-'si sangele, sacrificându-si viatia si averea, pentru a liberá unu poporu crestinu de sub stapanirea turcésca.“

„Di de doliu este, pentru că multu sange a cursu in acea di, multi viteji au peritu și multi au remasu invalidi, pentru tóta viatia lor. Acést'a di a asediulu de la Plevna ne amintesce si ne va aminti totdeauna pe toti acei eroi cari zacu pe campiile Bulgariei, in urm'a lupteloru dela 27, 28 și 30 Augustu, 6 Septembrie și 7 Octobre 1877.“

Noulu metropolitulu alu Vieni ei a publicatu prim'a s'a pastoralala, care este redigeata intr'unu spiritu fôrte conciliatoriu. Metropolitulu face in multe locuri amintire onoratória despre cultur'a, sciintia și progressulu timpulu. Caracteristicu este, că arhierulu declara Vien'a, de capitala a unui statu, in care tôte nationali-

tatile traiescu in pace unele cu altele. Chrestinismul ilu presenta cá pe religiunea iubirei tuturor 6menilor fara deosebire. Despre Pap'a pastoral'a face numai odata amintire dicédu, cá problem'a principala a vietii sale este restabilirea pacii bisericesci in Europ'a.

In orasiulu Padova, unde se concentrara trupele italiene pentru manevre, regele Umberto a distinsu in modu deosebitu pe oficerii germani si austriaci cu ocaziunea unei reprezentatiuni de gala in teatru. De aci raportorii indata au combinatu, cá Itali'a voiesce sè se alieze cu Austri'a si Germani'a. Unu barbatu de statu italianu, care ar' fi confirmatu, la intrebarea, cá 6re nu schimba ceva in intentiunile Italiei faptulu intrevederii dela Danzig, se fi adausu, cá dupa parerea, ce predomnesce la curtea italiana, intrevedere ar' fi fost ocaziunata numai de nesce motive curatu personale ale celoru duoi imperati si cá o aliantia intre Russi'a, Austri'a si Germani'a ar' fi cu totul imposibila. Asupra caletoriei regelui in Austri'a inca nu este hotaritu nimicu definitivu.

Resc6la militara in Egiptu! eata nou-tatea importanta, ce sosi dela Cairo, mai deodata cu telegramele, cari anuntia imbra6iosiarea monarhiloru nordici si triumfulu politiceii de pace. La nordu seninu, la sudu ceriu nuorosu. Revolutiunea din Cairo póte se aiba inca urmari fórte grave pentru pacea européna. Faptulu s'a petrecutu astfeliu: Apr6pe patru mii de soldati au impresuratu palatulu Khedivului dela Abdin indreptandu asupra-i gurile a 30 de tunuri si au cerutu destituirea tuturor ministriloru si convocarea notabililoru. Sermanulu vice-rege Tevfik-pasi'a n'a avutu in cátrau si a trebuitu se le faca t6pe pe voie. Se crede cá o interventiune militara va fi de lipsa spre a restabili ordinea in Egiptu si aci incepu a se nasce dificultatile. Turci'a e prea slaba, Angli'a, Fran6i'a si Itali'a privescu cu invidia un'a la alta, facare avendu planulu de a castigá cátu mai multa influentia in Egiptu. Multa intieptiune si moderatiune le-ar' trebui dér' acestoru puteri interessate cá se se intieléga in pace asupra unei ocupatiuni a Egiptului.

Presedintele Statelor nord-americané Garfield este dela atentatu inc6ce in continuu periculu de vieatia si numai ingrijirei estraordinare a mediciloru are a'si multiumi p6na acuma vieati'a. Dela Washington se anuntia cu data 9 Sept. cá presedintele se afla mai bine. Frigurile l'au mai lasatu, pulsulu e mai bunu, apetitul mai forte. „Se va vindecá? Nu se va vindecá? Va trai elu, ori va muri? acesta este inca marele „Tobe or not tobe“, pe care si 'lu punu Americani relativu la presedintele Garfield“ — dice unu corespondentu alu „Republicei franceze“. „Starea sanitara a presintelui, desi e mai satisfac6toriá slabitiunea inse este estrema. Pessimistii dicu, cá bolnavulu va t6rgai inca 8—10 septemani p6na ce m6rtea va veni se-i curme durerile. Optimistii, de alta parte, recunoscu, cá fortiele bolnavulu nu-i voru pot6 reveni decátu fórte incetu si gradatu. P6na atunci presedinte in faptu nu se afla si unele cestiuni constitutiunale remanu fara solutiune.“

O asemenea cestiune este aceea privit6ria la atentatorulu Hartmann, care a fugitu dela Canada in Staturile-Unite, din cauza, cá aci nu esista tractatu de estraditiune cu Russi'a. Déca Hartmann ar' fi arestatu prin vr'unu ordinu alu departamentulu de esterne, ar' fi imediatu pusu in libertate in virtutea unui „Writ de habeas corpus“, liberatu de cátra unulu din judecatorii Statelor-Unite. Potea va 6re presedintele se faca ceva in privint'a estradarei? Cestiunea e controversata. Aci libertatea individuala e incungiurata cu garantii, cá si in Angli'a, asié, cá ar' fi dificilu, cá presedintele se 'si permita arestarea lui Hartmann. S'au emis argumentele pentru a dá in ac6sta materia o autoritate mai mare presintelui, inse elu nu e in stare de a luá vr'o decisiune si vice-presedintele nu eserc6za functiunile presidentiale. Asié dér' Hartmann se póte preamblá linistitu prin Statele-Unite, cáci nu afla unu singuru omu cu dreptulu de a'lu arestá.

Dela espositiune.

II.

Sibiu 26 Augustu v. 1881.

Acést'a scris6re este destinata lucruriloru espuse de d6mnele si domni6rele n6stre.

Am accentuatu in r6ndurile de eri destoinici'a Romancei, am aretatu talentulu ei de inventiune,

am amintitu cátu de lesne se deprinde ea cu cele mai noue si mai grele forme. Nu este lucru de máná, pe care se nu-lu póta face, se nu-lu póta perfectiná femeia n6stra. Dati-i invetiát6re si ea va intrece in gustu si in finetia pe ori si ce lucrát6re straina! . . dovada sutele de obiecte espuse de acele fice ale natiunei n6stre, care au avutu ocaziune a studiá unde-va numer6sele feluri de lucruri de máná femeesci.

Se luámu pe r6ndu deosebitele specialitati si se ne oprimu la fiacare cáte unu momentu, du6e.

Eata cele mai estetice dér' totodata cele mai migal6se broderii intrebuintiate la cele mai deosebite obiecte; la perini de sofa, la imbracaminti de canapele si scaune, la cuire, la port-batiste, la unghere, la trag6t6re de cisme, la papuci de casa, la port-sugari, la corfe de bilete, la deosebite cutii etc. etc. Amintimu din intemplantu dintre perini pe a Elisei Muresianu (facuta din bucati negre si albe, pe bucatile albe admirabile frescuri, representandu unulu unu dorobantiu, altulu o tierancutia, alu treilea unu tieranu etc.), a Elenei Popasu (campu de matase négra impodobitu cu flore minunata) si a Eugeniei Persienaru (campu negru si arabescuri) — tustrele din Brasiovu, mai de parte pe a Caliopei Boiu din Sibiu (catifea négra in mijlocu cu unu buchetu de flori) si pe a Ioselinei Cretioiu din Bucuresci (campu de catifea négra in mijlocu o cor6na de solzi de pesce); dintre imbracamintile de canapele si de scaune pe cele lucrute de famili'a Macelariu din Sibiu, suntu espuse du6e scaune si o canapea imbracate in pánza sura cu flori de catifea rosia, cusute cu firu de auru), de An'a Mog'a (unu fauteuil cu imbracaminte de catifea rosia, impodobitu pe mijlocu cu flori si dungii de firu) si de d-si6r'a Mari'a Bolog'a (unu scaunelu de catifea rosia inchisa, impodobitu cu flori albe „Edelweiss“); dintre celelalte lucruri: parecii'a de lambregins a Mariei Rosc'a din Sibiu, etagierele Elenei Pavelu din Bistriti'a, stelagiulu de note alu Elenei Popescu din Sibiu si siatul'a pentru batiste a Policesenei Popu din Brasiovu.

Eata o multime de vestminte femeesci, o multime de batiste, pánzaturi, servete . . . care de care mai maestritu brodate, care de care mai noue in privint'a ideei, care de care mai practice! Aici 'mi permitu a pomeni faci'a de mésa pentru prestolu bisericescu lucratu in Naseudu (arabescuri giuru impregiuru si la mijlocu Cristosu in mormentu), faci'a de patu a Vilmei Moldovanu si broderiile cu albu ale Mariei Hormanu din Sibiu, fetiele de perini ale Mariei Pope'a din Brasiovu, jacuetele brodate de Mari'a Harsianu din Sibiu, in sf6rsitu bogatulu vestmentu de nópte lucratu cu firu si cu matasa rosia de Ros'a Borlodanu din Aradu.

Pe aceeași trépta cu broderiile stau impletiturile, tiesaturile si cusaturile. Nu voi aduce alte exemple, decátu cárp'a impletita de Mari'a Stanescu si dantelele Octaviei Stanescu din Brasiovu, batista Elisei Isacu din Clusiu, precum si diecile de cov6re ce impodobescu edificiuulu espositiei.

Dér' nu se marginescu numai aici lucrurile esite din manile d6mneloru si domni6reloru n6stre. N'a remasu nimicu ceea-ce se au cerce si ele . . . si t6te incercarile au fostu incoronate cu succesu. Eata diferite lucruri de iasca, de peru, de margele, de mediu de páné, de fructe uscate, de c6ra, imprimari de flori pe cuti6re si mesutie etc. etc. Deosebitu efectu au facutu florile de pane ale Ecaterinei Puscariu din Brasiovu si cele de c6ra ale Mariei Barboloviciu din Simleu si ale Ecaterinei Popoviciu din Brasiovu. Afara de acestea suntu espuse mai multe desenuri si picturi frum6se lucrute totu de d6mne si de domni6re.

In ori si ce casu unele dintre cele mai mánre pod6be ale espositiei suntu obiectele lucrute in deosebitele scoli de fetit6e si in specialu cele lucrute in „Asilulu Ellen'a D6m'n'a“ din Bucuresci; despre aceste obiecte inse voi vorbi candu voi ajunge la cele ce se tinu de sc6la. b.

III.

Sibiu 27 Augustu v. 1881.

Ocupatiunile barbatesci nu suntu reprezentate prin acelasu numeru de obiecte cá cele femeesci, déca cu t6te aceste mai din t6te specialitatile se afla cáte ceva. Cu placere constatezu din capulu locului, cá multe din lucrurile, despre cari e vorb'a, intrunescu calitatile cele mai frum6se.

Agromi'a, principal'a indeletnicire a populu nostru, este reprezentata numai prin cáte-va feluri de bucate si prin cáte-va curiositati. Motivulu

este lesne de intielesu. Cei mai multi din cultivat6rii nostri de pamentu voru fi ganditu: bucate a tramisu ori si cine, la ce se mai incurcu si eu loculu? — séu: bucate póte vedé ori si care pe t6te potecile, cine 'si-o perde vremea cu ele tocmai in espositia? Cestiunea inse este cu totul totu altfeliu, si noi din parte-ne asigurámu pe agronomii de t6te categoriile, cá amu fi privitu cu celu mai mare interesu la rodurile osteneliloru lor si-i rugámu, cá de procsim'a ocaziune sè se foloséca mai bine.

Si economi'a de vite putea fi aretata lumei mai cum se cade. Cu bránz'a si lán'a espusa e prea pu6inu, si afara de acést'a, ocaziunea de Vineri 2 Septembrie n., candu a fostu espositia speciala de vite, s'a folositu slabu de totu. Cai s'au espusu numai vre-o diece; mai frumosu a fostu unu armasariu de trei ani alu d-lui Colbasi din Cutu. Vite cornute au fostu vre-o siése-dieci, déra mai totu din impregiurimea Sibiuului si mai totu elvetiane; din soiulu ardelenescu am veditu numai vre-o cáte-va*). Porci s'au tramisu de pe la Selagiu, Agnit'a si Siur'a-mare. Au mai fostu cáti-va bivoli, cáte-va oi si patru pauni. De premiatu, s'au premiatu: cu medalia de argintu d-lu George Popu din Basesci pentru porcii sei de ras'a mongolica; cu medali'a de bronzu d-lu Alesandru Lebu din Cacova pentru o bivolitia si d-lu G. Vancea din Blasiu pentru unu mánzu de doi ani. Pe lánza acestea s'au impartitu si 14 premii in bani.

Din gradinaria este unu cosiú cu legume, o masa cu póme frum6se si o mica grupa de flori espuse de I. Oprisiu din Sibiu. Seraca de totu este ingrijirea vermiloru de matasa (vrednicu de pomenitu este invetiatorulu din Ocn'a Iónu Flesieru, care a espusu matasa finu rescuita). Din apicultura totu e ce e. Se afla faguri frumosi, miere limpede si c6ra curata. Mai bine este reprezentatu vinaritulu. Esponentii principali suntu: domeniulu metropolitanu din Blasiu, I. Desénu si M. V. Stanescu din Aradu, Iónu Macelariu din Sangatinu, Alesandru Négoe din Micasasa, Grigoriu Mezei din Cricáu, Alesandru Tordosianu din Alb'a-Jul'i'a si Adalbertu Mihailoviciu din Siri'a.

Din montanistica suntu mai multe feluri de metale si petrefacte, ape minerale etc. . Frum6sa idea a avutu Nicolae Cotisielu din Fenesiu, candu s'a apucatu se lucre din lemnu unu modelu de st6mpu, in care se macina petritele, ce cuprindu metalu.

Meseriile ocupa o parte insemnata a espositiei. Ti se imple anim'a de bucuria, candu vedi atátea lucruri minunate si candu cetesci sub t6te nume de mesteri romani, despre cari nici nu visai. N'a remasu nici unu felu de mestesiugu, care se nu fia imbratisiatu de ai nostri. Multu au contribuitu in acést'a privintia societatile pentru propagarea meseriloru in sinulu populu nostru. Cele mai multe si cele mai de frunte obiecte suntu lucrute de sodali esiti din mijloculu acestoru societati, de care ne vomu interesá, credu, de aici inainte cu multu mai multu decátu p6na acumu.

Se privimu fiecare mestesiugu in specialu.

Mesari'a se póte laudá in ori si ce locu cu nisce lucruri cá dulapurile lucrute de Vasile Popoviciu din Brasiovu si Constantin Jucu din Lugosiu, si cá mesele lu Stefanu Olténu din Turd'a, Vasile Mog'a din Apoldulu superioru si Iónu Israilu din Resinari.

Papucari'a si cismaria nu selasa mai pe josu. Prin o deosebita elegancia se distingu incaltiamintele lucrute de Vasile Petrutiu pentru regin'a si regele Romaniei si pentru metropolitulu Mironu Romanulu. Cureauaria este mai pu6ina, déra ce e, e bine lucratu. E fórte frumosu sierpariulu lui Dumitru alu Tomii din T6c'a si alu lui Ión Petrisoru din Brasiovu. Coj6cari'a a ajunsu la o perfectiune deosebita. Poptarele si coj6cele espuse se intrecu unulu pe altulu prin maestria, cu care suntu impodobite cu flori de matasa, de firu si de piele. Suntu caracteristice nuantiele deosebitelu tienuturi in ceea-ce privesce in frumsetiarea. Elegante de totu suntu si tapetele de blana espuse. Pelaria a facutu unu progresu vrednicu de t6ta atentiunea. Amintimu pe Zinovie Nicodinescu din Fagarasiu, carui'a

*) Bine a fostu, ca s'a aretatu introducerea frum6sei rase din Alpi atátu de renumite prin lapt6sele sale vaci (cá ale d-loru G. Silvestru, G. Mohanu si G. Bobesiu din Sibiu), déra nu ar' fi fostu reu sè ni se fi aretatu mai multe esemplare din némulu de vite, cari inlesnescu munc'a cea grea a tieranulu nostru. Pricin'a este de esplicatu si aici. Pu6ini din economii nostri de vite, mai cu séma din cei mai de departe, ar' fi fostu in stare se sup6rte cheltuielile transportulu.

i-a succesu se introducea in atelierulu seu formele cele mai fine si imitatiunile cele mai fericite. Croitoria este reprezentata prin mai multe vestminte mirenesi si preotiesci, care de care mai bine taiate si mai elegantu cusute. Citezu cu numele pe Ionu Fagarasiu din Sibiu, pe Petru Mihaloviciu din Aradu, pe Ion Bidu din Brasiovu, pe Ionu Cocoru din Clusiu, pe Ion Vestemianu si Florianu Crucitia din Sibiu. Ca tapiseria este de insemnatu canapea lui Nicolau Marcu din Sibiu. Palarii au tramisu Gheorghe si Dumitru Moldovanu din Fagarasiu (mai grose) si Napoleonu Popescu din Buzeu (mai fine). Funaria este reprezentata numai prin cati-va numeri. Din lemnia sunt espuse ciubere, butoie, plosci, putinele, linguri, sarare, fluire, rote, furci, greble, sindile etc. etc. Este vrednicu de insemnatu finetia, cu care sunt taiate scandurile „primei societati actionare pentru exploatarea productelor forestiere dela Naseundu.“ Feraria este reprezentata peste tota asteptarea. E espusa o masina de venturatu tare imbunatatita; sunt espuse: masini de sapatu si seminat, feliurite pluguri, feliurite cumpene, o soba practica de totu, o usia frumoasa de feru, titini si broscu de usi, lacate, lantiuri, topore, cose, clesce etc. etc. Primulu rang in acestu ramu ilu are de buna serna fabricantulu din Oradea-mare, Dumitru Gitye. Din carutiile espuse insemnezu pe a lui Ion Popu din Turda (pe arcu si elegantu lucrata) si a lui Maniu Lungu din Resinari. Dintre impletiturile de paie, de nuiele si de strujele se deosebesc scaunele lui Gheorghe Miclea din Calugari, cosiurile lui Ion Dubescanu din Odvosiu si ale lui Atanasiu Ardelenu din Ocolinu, precum si minunatele lucruri impodobite cu strujele ale invetiatorulu Ion Banciu din Talmacelu. Nu trebuiesc trecute cu vederea frumoasele palarii de paie impletite de invetiatorés'a Susan'a Albani si de Maria Petrisoru din Vaidarece. In ceea-ce privesc palarii se distingu elegantele discuri ale lui Toni Petranu din Clusiu, lucrurile scolei grantiaresci din Barumare si ale lui Iacobu Sereganu din Bistritia. Mare hazu au figurile de pamentu espuse. Dintre luminiiloru si sapunulu sunt lucruri de totu frumoase. Aducemu ca exemplu faciile si vertelnitiele lui Nicolae Gatovu din Turchesiu, ale lui Ion Popu a din Satu-lungu si ale lui Nicolae Droc din Resinari. Confetaria a espusu Constantinu Popu din Brasiovu. Lucruri deosebite au tramisu: Gheorghe Fejeru din Reghinu, duce pusci bine lucrate, era Ion Vulcu din Ariliu unu cimbalu.

Cum dicu, nu a remasu mai nici unu feliu de mestesiugu neimbracisiatu de Romani. Se sprijinim cu totii tenera nostra industria, caci numai astfelu va pute trahi si prospera ea in mijloculu concurentiei ce-o impresora!

O sentintia a tribunalulu de onore militariu.

In foile din Pest'a scrie unu coresp. alu diarulu „N. fr. Presse“ — s'a discutat o afacere, care l'a inceputu ni s'a parutu necredibila, asié ca-o consideram ca unu medilocu de agitatie a Kossuthianiloru in contra armatei comune. Faptulu inse, ca din partea competenta nu a urmatu de atunci nici-o desmintire si afacerea se discuta in foi seriose, lasamu se urmeze, dupa descrierea foiloru ungare, discursulu afacerii, care a provocatu o sentintia a tribunalulu de onore militariu:

Intr'unu birtu din Bud'a, la o mesa, la care se aflau oficeri si burgesi s'a fost nascutu in 2 Iunie a. c. o viua disputa, asupra processulu de pressa alu diarulu „Fuggetlenség“ in afacerea locotenentulu Rustow. La acest'a disputa a luat parte cu deosebire capitanulu de geniu Wilh. Lendl cav. de Murgthal si sublocot. dela geniu Stefan Göczel, nascutu din Zips. Lendl a ocaritu foi'a „Fuggetlenség“, natiunea maghiara, juriulu si dupa aceea a urmatu intre Lendl si Göczel urmatoriulu dialogu: Lendl dice: „Majestatea Sa va cassa intru buna diminétia aceste curti cu jurati.“ — „Acést'a nu-o pote face in modu unilateralu, dise Göczel, pentru ca „juriulu este o parte din constitutiune.“ — „O, elu pote suspenda intrég'a constitutiune!“ — „Acést'a e earasi imposibilu, pentru ca ilu léga juramentulu.“ — „Juramente politice se potu calca Dealmintrea“, dise mai departe capitanulu Lendl, cãtra Göczel, „si D-t'a vei impusca asupra Unguriloru, déca ti voru dá ordinu.“ — „Acést'a inse nu se va intempla, nu 'mi voru dá ordinu.“ — „Si déca totusi 'ti voru ordona? adause capitanulu in tonu poruncitoriu. — „Atunci o se 'mi mai ieau sém'a“. Dupa acestu respunsu alu sub-locot-

tenentulu Göczel vorbele capitanulu devenira totu mai provocatorie. In fine 'i puse intrebarea directa, déca ar' comanda focu contra Unguriloru, la ceea ce Göczel respunde c'unu „Nu!“ categoricu. Disput'a deveni totu mai infocata si Göczel declara in fine, ca déca se pote calca unu juramentu politicu, atunci si elu pote calca juramentulu seu, la ceea ce 'i replica Lendl: „Déca vei face acest'a, nu esti unu omu de omenia; desbracati tunica si intra ca colaboratoru la „Fuggetlenség“. Göczel sari in susu si respunde ingalbinindu de mania: „Asié ceva nu ingaduii. Ne vomu mai intalni in acest'a afacere“.

Despre acestu incidentu a facutu Lendl indata aratare si Göczel indata a fost trasu in cercetare de cãtra tribunalulu de resbelu; acest'a cercetare inse a fost sistata din cauza, ca lipsea faptululu de incriminare si afacerea a fost predata consiliulu de onore alu dividiunei 31. Consiliulu de onore a adusu dupa terminarea instructiunei urmatori'a sentintia:

„Tribunalulu de onore militariu alu dividiiei c. r. de infanteria 32, care este insarcinat cu afacerile oficeriloru si substitutiloru de oficeri adunati in Pest'a, a decisu unanimu ca Stefanu Göczel, c. r. sublocotenentu in regimentulu arhiducele Leopold Nr. 2, contra caruia pentru vorbele sale ofensatoare de juramentu (Eidvergessen) s'a facutu cercetare de cãtra tribunalulu de onore, este culpabilu de a fi intrebuintiatu cuvintele ofensatoare de juramentu, descrise in actulu de acuzatiune si de aceea 'si perde rangulu.

Pest'a 6 Septembrie 1881.

Wilhelm Stephanek m. p. locotenentu; Iosifu Kucsek m. p. sub-locot.; A. Ranecker v. Lilienheim m. p. Majoru; St. Br. Brillke m. p. capitanu; Ioanu Stuchlik m. p. Locot-colonelu presiedinte“.

Din caus'a cuvintelor ofensatorie a tramisu Göczel in 7 l. c. pe secundantii sei, deputatii br. Arpad Madnyanszky si Ludovicu Hentaller (ambii din stang'a estrem'a) spre a cere dela capitanulu Lendl satisfactiune. Dupa processulu-verbalu, ce l'au publicatu cei doi Secundanti in foile pestane, capitanulu Lendl le-a declarat, ca sustiene espresiunea vatamatori'a ce-a intrebuintiat'o facia cu domnulu Stefanu Göczel si nu dá satisfactiune, din cauza, ca Stefanu Göczel, fiindu onorea lui patata, si-a perditu rangulu de oficeru. In urm'a acestei declaratiuni a lui Lendl publica si Göczel in foile pestane o declaratiune, in care insulta pe Lendl, spre a'lu provoca la duelu.

Unu articulu din „Nuova Antologia“, intitulatu „Aliantiele Italiei“, se atribue unu diplomatulu insemnatu. Articulu dice:

Isolarea Italiei e o urmare a politice interne celei rele. In timpul congressulu din Berlin desfiintarea impositulu pe mori a slabitu autoritatea Italiei in strainetate, pentru ca Itali'a insasi s'a lipsitu de mijlocele ce puteau contribui la o dezvoltare puternica a armatei. Si mai prejudicioasa a fost agitatieuna „Irredenta“, ce a fost prea multu timpu suferita; printiulu Bismark, care impingea pe Austri'a spre Bosnia, a trebuitu se asigure pe aliata s'a in contra turbariloru italiene. Aceste lucruri, dice autorulu, au adusu o incordare, in catu puçinu inainte de caderea lordulu Beaconsfield parea inevitabilu unu resbelu intre Austri'a si Itali'a. Lordul Beaconsfield si printiulu Bismark au recunoscutu pe deplin dreptulu Austriei de a declara resbelu Italiei. Caderea lui Beaconsfield si venirea lui Gladstone au impeditu isbucnirea resboiulu, pe candu Italia se pregatea deja. Beaconsfield indemnase pe Austri'a se dá Italiei o lectiune aspra, fara inse a 'i permite se micisoreze posesiunile Italiei. De si Gladstone a inlaturatu acestu resbelu, Cairoli ca ministru presiedinte a comisu imprudentia se creáa, ca amici'ta Angliei 'i esta de ajunsu si au mai are trebuintia de alti amici. Cairoli s'a inselat cu Gambetta, desi era cu elu in cele mai amicale relatiuni personale. Angli'a 'lu parasi in Tunisia, pentru ca se intielesu cu Franci'a in privintia acesta pe timpul congressulu din Berlin.“

Vorbindu de positiunea dupa ocuparea Tunisiei, autorulu dice: „Relatiile Italiei cu Franci'a nu aveau tocmai unu timbru ostilu; opiniunea publica era mai aprinsa de catu cercurile oficiale, Cabinetulu italianu se sfiá, a rupe de totu raporturile cu Franci'a, caci nu se terminase operatiunea de imprumutu, ce nu se putea face fara capitaluri franceze. De aceea cabinetulu cautá se impace lucrurile si se restabilesca relatiile de mai nainte cu Franci'a, ca nu prin acesta dusmania se fia silita a permite, ca Germani'a si Austri'a se 'i impuna conditiunile pentru aliantia. Inse intre locuitorii Italiei si ai Franciei domnesce o mare antipathi. Unu resbelu in contra Italiei ar' fi astadi in Franci'a asié de populu, ca celu din 1870 contra Germaniei. Visulu de-o aliantia anglo-italiana a disparutu, in catu guvernulu s'a vedintu impinsu spre Austri'a si Germani'a. Acesta idea de aliantia a fost imbracisiatu de partidele monarchice, nu de radicali si de republicani. Intr'acestea presa din Berlin, Vien'a, Paris si Rom'a desbatea acesta aliantia. Inse foile austriace, germane si franceze se baséza pe aceasi idea, ca pretiulu alian-

tiei este mai antaiu, ca Itali'a se renuntie cu totulu la asié numitele provincii ale Irredentei, Trient si Triest, ca Itali'a se se pote crede fericita de a 'si vede garantate granitiile actuale, ca trebe se lase mana libera Austriei in Orient si dupa vointia lui Bismark, Franciei in Afric'a si in Marea Mediterana.“

Autorulu numesce aspre aceste conditii si crede, ca au fost numai sondari, der' nu negociari oficiale. Itali'a se afla izolata si in mare strimtoaria; conditiile cele aspre probeza neincrederea ce esiste contra Italiei; autorulu amintesce, cum comitele Andrássy a sfatuit pe Italiani, la intalnirea lui Victor Emanuel cu Franciscu Iosifu, se se lase de scopurile Irredentei. Guvernulu se examineze bine, déca situatiunea Europei pune in perspectiva conflicte. In casulu acest'a Itali'a va trebui se platésca pentru gresielile comise si se primésca chiaru conditii grele. In casulu contraru ar' fi de doritu, cu privire la esecurile (nesuccesele) din urma, ca se caute a indrepta gresielile. In interioru trebe se se restabilesca autoritatea legei, se se terminé sistemulu de aperare si organizarea armatei, pe scurtu, trebe se se castige respectulu strainatatei pentru Itali'a, ca Itali'a se nu patiésca ca celu slabu in aliantia cu cei tari. In fine autorulu declara, ca Itali'a pote privi linistita la politic'a Austriei in Orient. Irredenta, pentru ca e numai instrumentulu radicaliloru, nu trebe se impedece aliantia cu Austri'a. In ori ce casu aliantia Italiei cu Austro-Germani'a trebe facuta cu fruntea senina, fara injosire, cu demnitate si nu de frica. O aliantia nedemna e ca veninulu medicalu, ce usureza momentan, der' lasa in urma'i germenule mortii.

Eccesse jidovesci in Moldov'a.

Se vede, ca Evreiloru din Romani'a le merge prea bine sub legile liberale de adi, caci de unu timpu incepe au inceputu a esceda — „ii impunge ovesulu“, cum se dice in poporu. Se bage de serna inse ce facu, caci o potu pati mai reu inca decatu Evreii din Russi'a.

„Buciumulu“ din Dorohoiu publica urmatoarele siruri in capulu fœei:

„Evreulu Fisielu, vechilulu jidovulu Davidu Bacalu, posesorulu mosiei Dumenii, carele a torturatu atati locuitori, neangajati, si nedatori, a batutu, schingiuitu, si uipatu in gura, si cu ajutorulu autoritati a dusu cu lantiulu de gatu se lucreze la campu pe betranulu locuitoru Gr. a Paraschivei, in versta de 75 ani, carele nu era angajat, nu era datoru, ci din contra avea a lua 20 lei de la posesore; jidovulu Fisielu, dicemu, in dispretiulu constatariloru facute de Prefectu si Procurore, continua si astadi a tortura pe locuitori, asié, ca pe locuitorulu Vasile alu Zamferei, l'a batutu insusi jidovulu Fisielu, ear' pe Ioanu Dubariu l'au batutu feciorii boeresci Costache Iohan si Toader Galbanusie, martori fiindu Ilie alu Mariei si Vasile Gh. Ciolacu.“

„Astfelu nu numai ca nu s'au pedepsitu culpabilitii pentru crimele comise, der' sub protectiunea administratiunei, continua a desbraca tortura pe sateni.“

Diverse.

(Manevrele din Miscolcz) au fost distinsu asemenea prin presentia Majestatii Sale, care a fost primitu in modu solemnulu de cãtra poporatiune. Orasii dela Miscolcz au arangiatu Sambata sera unu conductu de tortie grandiosu, ca omagiu adusu monarchulu. Principele Rudolf a sositu in 11 dimiu. in Miscolcz, in suit'a s'a se afla si ministrulu de resbelu Bylandt. Maj. S'a a datu in 10 Sept. audientie. Intre cei d'antaiu primiti au fost ministru Tisza si Szapary.

(Baronulu Sennyey.) Dupacum anuntia „Pressb. Ztg.“ sanetatea baronulu Sennyey este atatu de sdruncinata, in catu a impartasitu prin comitele Albert Apponyi comitetulu alegatoriloru sei, ca nu voiesce, ca cerculu antaiu alu Posionului se remana nerepresentatu in sesiunea viitoria si de aceea voiesce se si depuna mandatulu cu multiamire. Comitulu a decisu a presenta declaratiunea acest'a unei adunari electorale pe langa propunerea, ca se roge pe br. Sennyey se nu 'si depuna mandatulu.

(Premiare la espositiunea de vite.) „Famili'a“ aduce unu raportu detaiatu despre premiile impartite la espositiunea de vite in Sibiu, pe care 'lu lasamu se urmeze:

Premiile s'au impartitu astfelu: medali'a de argintu s'a conferitu d'lu George Popu din Basesci pentru prasila de porci, rassa mongolica; medalie de bronzu s'a datu d'lu Alesandru Leb din Cacova pentru o bibolitia de 4 ani, si d'lu G. Vancea in Blasiu pentru unu manzu de 2 ani.

Premii in bani: Premiulu „Vas. Jurca“ de 4 galb. ui G. Silvestru din Sibiu pentru o vaca de 4 ani; premiulu

„Josif Gall“ din Budapesta, de 4 galbeni, lui G. Mohan in Sibiu, pentru un taurancin de 1 anu si 7 luni; premiul „dominiului mitropolitan din Blasiu“ de 3 galbeni lui G. Bobesiu din Sibiu pentru o vaca de 8 ani; acelasi premiu, de 3 galbeni, lui Iacobu Rusu din Cristuru pentru o iepa de 7 ani; premiul de acelasi, de 2 galb., lui Nic. Moldovanu din Sibiu pentru o vaca de 10 ani; premiul de acelasi, de 2 galbeni, lui Ilie Badila din Sibiu, pentru 2 vitiei de 3 luni; premiul „Vas. Jurca“ de 2 galbeni lui Nicolau Stanila din Siura-mare pentru o vaca de 6 ani; premiul „Const. Stezaru“ lui Petru Jondrea din Sibiu pentru o vaca de 7 ani; premii de unu galben, lui Nic. Jondrea in Sibiu pentru o juninca de 2 ani, lui Petru Simtionu din Sibiu pentru o juninea de 1 anu si 4 luni, lui G. Simtionu in Sibiu pentru o juninea de 2 ani, lui I. Jondrea din Sibiu pentru o juninea de 1 anu; premii de câte 2 galbeni, lui I. N. Imbarusiu din Sibiu pentru 3 porci grasi, lui Stefanu Oprisiu din Siur'a mare pentru o scrofa de 3 ani.

Premiile s'au impartitu cu solemnitate, de către presedintele espositiunii, d-lu Parteniu Cosma.

(Diaru nou.) La 1/13 Septembrie a. c. va aparé in Bucuresci unu nou diaru politicu-impartialu cu numele „Comet'a“. Abonamente se primescu in tote dilele. Redactiunea si Administratiunea diarului se afla in Strad'a Stirbei-Voda Nr. 9 (casele Salcianu bacanulu. Pretiulu pe anu 20 lei, pe 6 luni 10 lei si pe 3 luni 5 lei. — Uramu succesu acestei noué intreprinderi diaristice.

(Concurentia evreésca.) Citim in „Curierulu Balasanu“: In Piatr'a e o societate comerciala, compusa din crestini, care 'si avea stabilita o sucursala la Filióra, ce indestulá cu pane, carne si celelalte necesare manastirile Agapi'a si Varaticulu, fiindu situata tocmai la jumatarea distantii intre aceste doué manastiri. Acum inse, dupa informatiunile ce le primim, sucursala societatii nu mai póte face nimic, de órac peste cincideci de familii evreesce vagabunde adunandu-se la Varaticu, prin diferite manopere si ghesiefturi au inlaturat'o, si astadi vedemu, că evreii stabiliti la Varaticu si-au facutu scóla, deschidendu si o piatia la pórt'a manastirei asié, încátu amenintia a-o transforma intr'o adevrata havra si locu de ghesiefturi. Atragemu atentiunea celor in dreptu asupra acestui scandalu, căci, dupa parerea nóstra, evreii n'au ce cauta pela manastiri.

(Colonisarea Palestinei.) Diarulu „Pres'a jidana“ scrie, că d'ocamdata la vre-o 500 familii Evreesiti din Romani'a s'au declarat, că sunt gata a plecă la Palestin'a si a se asiedi'a acolo ca lucratori de pamentu, si déca cu incetulu s'ar' insciintia spre acestu scopu 10,000 de suflete ar' fi fórté multe. In anii d'antai nici nu se póte asteptá mai multu. Bani pentru acesti emigranti se voru procurá inse, numai déca lucrulu va veni in cursulu seu adevratu. Jidani germani, cari posedu hartii turcesti, cari si de altmintrelea n'au nici o valóre, bucurosu le voru da atátu pe aceste câtu si pe cele angleze cá pretiu de cumperare pentru araturi in Palestin'a. Nesiguranti'a de acolo se póte inlaturá prin scutu strainu, póte prin celu anglesu. Reesindu cei d'antai emigranti, totu lucrulu ar' avé unu inceputu bunu si asié populati'a evreésca ar' puté creste in Palestin'a pëna la numerulu de vre-o 300 mii suflete. Inse nimeni se nu capete o subventiune mai lunga de trei ani. Si déca e, cá lucrulu se ajunga la o realitate, este de trebuintia, cá agitatiunei se i se dè o organizatiune atátu cu graiulu câtu si in scrisu. „R. W.“

(Lini'a ferata Focsiani-Buzeu.) „Luptatorulu“ din Focsani scrie urmatórele: La 10 Septembrie st. n. s'a decisu a se inaugurá acésta linia. Voru luá parte Regele, Regin'a si toti ministrii. Se va da unu mare banchetu. Dupa cum anuntiasem, inaugurarea era se aiba locu inca dela 1 Septembrie st. n. inse Regele tinendu comptu de absentia d-lui Ion Bratianu a amanat'o pëna la 10 Septembrie, cându va fi presinte si d-sa, căci, dice Regele, densulu este initiatorulu si celu, care a staruitu mai multu pentru facerea liniei. Din partea Regelui acésta este unu actu de curtoasia. Afara de invitatii de mai susu voru luá parte d-nii senatori si deputati ai judeciului Putna, d-nii ingineri, autoritatile civile, parte din clerulu localu, cum si reprezentantii preseii romane. Inaugurarea si banchetulu va avé locu la gar'a locala.

(2000 ocale arama disparute.) Din Iasi se scrie „Postii“ din Galati, cá arama cu care era acoperita Cafedral'a Mitropoliei a disparutu. Acést'a arama se ridica la cantitatea de 2000 si mai bine de ocale. Multi 'si dau diverse opiniuni asupra disparitiunei. Unii dicu, cá s'ar' fi topitu de calduri, altii cá ar' fi fost rósa de sioreci, ear' altii cá.... Dér', ce se mai spunemu? n'ar' putea óre guvernulu se lamurésca cam ce sè se fi facutu cu atáta cantitate de arama ce acum nu mai e?

(Unu portretu infioratoru.) Dilele din urma d. Schweitzer, primulu fotografu din Strassburg, a patitu o frica mare fotografindu o gingasia domnisióra. Sambat'a trecuta, candu fotografulu lucrá in atelierulu seu, audi deodata că, cineva a intratu in salonulu de primire. Intrandu in salonu d. Schweitzer fú placutu surprinsu vedindu, că visitatorulu este d-siór'a Miss-Mina, gingasi'a luptatóre cu lei, sub-numita „regina leiloru“, care nu de multu timpu sosi in orasiu cu magnific'a s'a menageria. Miss-Mina declará fotografului, că are de gandu a se fotografa, déru că nu este singura. — Atunci de ce n'ati venitu chiaru acum, domnisióra, cu persón'a, cu care aveti de cugeti a fve fotografa respunde domnisióra, ci duoi, sunt aici in sala. — Apoi bine de ce i'ati lasatu acolo. — Deschideti usi'a ordona domnisiór'a Mina. Fotografulu deschise usi'a de intrare si Miss-Mina strigá tare: hola!... duoi lei mari, scuturandu cómele, sarira in salonu si se culcara la piciórele stapanei sële. Bietulu fotografu incremeni de spaima. — Nu ve temeti, pregatiti totu si scótetu pos'a! dise ridendu Miss-Mina. Fotografulu palidu abia putu se indeplínésca ordinulu si scóse o fotografia fórté frumósa. Publiculu strasburghian privesce in momentul de faciá cu mare placere acésta frumósa fotografia, care se afla espusa in vitrinele magazinului din piati'a Catedralei.

(Spitalurile rurale.) Pe la sfërsitulunei viitórie Octobre se voru deschide in Romani'a cele patru spitaluri rurale, prevedute de legea votata in sesiunea trecuta, si anume: la manastirea Horezu, din judeciulu Valcea cu 40 paturi; la manastirea Nifon, din judeciulu Buzeu, cu 30 paturi; la manastirea Floresci, din jud. Tutova, cu 40 paturi si la manastirea Slatina, din jud. Sucéva, cu 30 paturi.

(Cum se conserva strugurii.) Chinezii pastreza strugurii fórté multu timpu prin aceea, că taie unu capacu dintr'o cucurbita, (bostanu, lubenitia) i scóte miediu, asiédia strugurii frumosu intr'insulu si pune apoi capaculu la locu. Bostanulu inse trebuie se fia din cei cu cója tare.

Naseudu, 7 Septembrie 1881.

Onorata Redactiune! Subscrisii venim in numele Comitetului arangiatóriu alu „Balului Academicu“, tienutu in 18 Augustu a. c. de către studentii academici naseudeni, — a reportá despre reusit'a acestui balu.

Venitulu intregu a fostu de 132 fl., din care suma s'au spesatu 110 fl., subtragandu-se spesele remane unu venitu curatu de 22 fl., care suma adaugandu-se la Capitalulu din anii trecuti in suma de 233 fl. v. a., s'a depusu in cass'a de pastrare „Aurora“ in Naseudu.

Dintre óspetii, cari au solvitu preste pretiulu intrarei avem a insemná: M. O. D. P. Dr. Emiliu Filipanu 3 fl.; Ionu Ciocanu directoru gimn. 50 cr.; Gabrielu Manu advocatu 50 cr.; Dr. Nicolau Hanganutiu 50 cr.; Severu Orbanu 50 cr.; Simeonu Popescu prof. sem. 50 cr.; Besiliu Balanu preotu 1 fl.; Virgiliu Siotropa studentu gimn. 90 cr. v. a. si d-siór'a Matilda Popu 2 fl. v. a. — ér' marinosii contribuitori M. O. Dd.: Dr. Constantinu Moisilu 2 fl. v. a.; Pantelimonu Domide capitanu c. r. pens. 2 fl.; Fridericu Müller farmacistu 2 fl.; Florianu Porcius v. capitanu pens. 1 fl. 50 cr.; Nicolau Tamasiu 1 fl.; Atanasiu Usieriu 1 fl. 50 cr.; Peters comis. catastrale 1 fl. 50 cr. v. a. cari P. T. D. primésca respectuósele nóstre multiamite, pentru binevoitoriulu sucursu ce l'au datu studentiloru academici. Totu cu asta ocaziune ne tienemu de datorintia a multumí aceloru amabile d-sióre si familii Naseudene, cari ni-au spriginutu intru decorarea câtu mai eleganta a salei de dansu si in

fine stimatului publicu, care a avutu bunatatea a ne onorá cu presentia D-loru.

Prosiedentele:
Victoru Mihailasiu,
stud. med.

Secretariulu:
Ionu Nitiu Macaveiu,
teologu.

„ALBIN'A“, Institutu de creditu si de economii in Sibiu

acorda imprumuturi hipotecare cu anuitati pe 10 si 20 ani. Anuitatea dela 100 florini este pe 10 uni 7 fl. 36 cr. pe 20 ani 5 fl. 05 cr.

deschide credite ficse pre langa sigurantia hipotecara. Aceste se potu folosi intregi ori in parte pe bas'a unei singure intabulari, prin repetirea imprumutului, candu si de câte-ori 'i face respectivului trebuintia. Interesulu sunc 8% la anu;

escompteza politie (cambie) cu trei, in anumite casuri in dué subscrieri, pe termine pëna la 6 luni cu 10% interese la anu, éra la cambie de prim'a calitate, mai cu séma comerciale, cu interese reduse dela 7 pëna la 10% fara provisiune;

face avansuri, adica imprumuta pe garantia de efecte publice notate la bursele din Budapesta, Vien'a si Bucuresci, intre cari sunt si scrisurile fonciari proprie, cum si pe garantia de moneta, pëna la 85% a valórei cursului si cu 6% interese la anu.

Regulamentele speciale pentru fia-care din operatiunile amintite, continendu conditiunile si procedur'a pentru imprumutare, cum si tote formularele de lipsa in limbile: romana, maghiara si germana se distribuiescu gratuitu la cass'a institutului in Sibiu in órele de birou, cum si pe la agentii institutului din provincia. Asemenea se tramitu acelea la cere re prin posta franco.

Agentii nostri din tinuturi, primescu a mijloci imprumuturi in tote operatiunile de mai susu.

Sibiu 1 Septembrie 1881.

Directiunea institutului.

Nro. 8454/881.

3—3

Concursu.

Spre ocuparea postului de cancelistu, devenitu vacantu la sedri'a orfanala urbana, impreunatu cu unu salariu anualu de 400 fl. si 100 fl. bani de quartiru, se escrie prin acést'a concursu.

Petentii pentru acestu postu — pe lënga documentarea, cá nu au trecutu etatea de 40 de ani; pe langa asternerea testimoniiloru scólare, a acelora despre cunocerea celor 3 limbi ale patriei, mai cu séma inse a celei maghiare si germane precum si a pracsei in resortulu de cancelaria — au de a asterne petitiunile astufelu instruite subscrisului magistratu pëna in 20 a l. c. dupa prandiu 5 óre. Brasiovu 5 Septembrie 1881.

Magistratulu urbanu.

Librari'a

NICOLAE I. CIURCU

in BRASIOVU, Térgulu Cailoru Nr. 47.

Cu inceperea anului scolasticu 1881—82 am onóre a recomanda tot-felulu de:

Carti scolastice, charte geografice si atlase ilustrate de istoria naturala.

Hârthia de scrisu si de desemnu, caiete, cernéla, creióne, tocuri si condeie, penale si totfelulu de requisite de scrisu si de desemnu necesare pentru scóla, care se găsescu in Libraria cu pretiurile cele mai moderate.

2—3

Zambach si Gavora.

Fabrica de vestminte si recuisite bisericesci de ritu latinu si grecu

in Budapesta strada Vatiului Váci uteza Nr. 17.

Falonu séu Odíjdie, Albe, Odájdie, Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachinu, prapori. Tóte feliturile de stéguri, si pentru societati industriale (si pentru pompieri) Covoru pe altariu,

potiruri, Pietohlebica, candelnitie, Pacificalu, candelde de altaru, policandre pentru biserici, Ripide, Chivotu, cãrti de Evangelia etc. etc.

Comande se efectuescu promptu. — Obiectele, cari nu voru conveni, se voru schimbá cu altele.

1—30

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioanu Gótt si fiu Henriu.